

■ Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Έρευνας στη Συστημική Ψυχοθεραπεία

Κλινικό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συστημική Διάγνωση

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το Κλινικό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συστημική Διάγνωση που προσφέρει το 'Λόγω Ψυχής' – Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Έρευνας στη Συστημική Ψυχοθεραπεία απευθύνεται σε ψυχολόγους που ενδιαφέρονται να εκπαιδευτούν σε μια συνθετική διαγνωστική διαδικασία που αφορά ενήλικες, ζευγάρια και οικογένειες.

Ο βασικός κορμός του προγράμματος είναι διετής (140 ώρες) και αφορά τη διαγνωστική διαδικασία *ενηλίκων* ατόμων, ενώ η εκπαίδευση αυτή εμπλουτίζεται με δύο ακόμη διαγνωστικά σεμινάρια, τα οποία μπορεί να παρακολουθήσει κάποιος ως συμπληρωματικά στο βασικό κορμό της διαγνωστικής διαδικασίας ή ως αυτόνομα. Αυτά αφορούν: α) διαγνωστικές διαδικασίες για μαθησιακές και συναισθηματικές δυσκολίες σε παιδιά (40 ώρες) (απευθύνεται σε ψυχολόγους), β) διαγνωστική αξιολόγηση της δυναμικής και της λειτουργικότητας της οικογένειας (40 ώρες) (απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας). Βλ. ενότητα (I).

Η διαγνωστική διαδικασία που ασκούμε στο Λόγω Ψυχής δεν αποσκοπεί στη ταξινόμηση του εξεταζόμενου σε κάποια διαγνωστική κατηγορία. Αντίθετα, επιδιώκουμε, μέσα από μια συνεργατική διαδικασία, να «συγκατασκευάσουμε» μαζί με τον εξεταζόμενο, με την χορήγηση των συγκεκριμένων ψυχοτεχνικών μέσων, μια όσο το δυνατόν πληρέστερη, πολυεπίπεδη και συνεκτικότερη εικόνα για εκείνον. Αυτή περιλαμβάνει στοιχεία από την ιστορία του, τις σχέσεις με τα πρόσωπα στη γονεϊκή και τη δική του οικογένεια, τη στάση του προς τους ρόλους που καλείται να αναλάβει ως επαγγελματίας, ως σεξουαλικός σύντροφος, ως γονέας, τη δημιουργικότητά του, την αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων του, την αυτοεκτίμησή του κ.λ.π.

Τα στοιχεία αυτά συνδυάζονται βάσει αξόνων, ώστε να δίνουν απαντήσεις σχετικά με το πώς και γιατί διαμορφώθηκε η παρούσα δυναμική της προσωπικότητάς του, ποια είναι τα βασικότερα θέματα που θα χρειαστεί να αντιμετωπίσει στη θεραπευτική του πορεία και ποιες θεραπευτικές παρεμβάσεις μπορεί να είναι αποτελεσματικές. Βασική διάσταση της διαγνωστικής διαδικασίας είναι η συνείδηση ότι η εικόνα που κατασκευάζει ο εξεταστής για τον εξεταζόμενο περνάει μέσα από τον ίδιο, δηλαδή τα βιώματα, οι γνώσεις, η κλινική του εμπειρία τον οδηγούν να δίνει έμφαση σε διαφορετικά σημεία ή και κάποια στοιχεία να τα ερμηνεύει ή να τα συνδέει διαφορετικά από έναν άλλον εξεταστή.

Επίσης, ο εξεταστής έχει συνείδηση ότι η εικόνα που προκύπτει στην παρούσα στιγμή είναι εξελικτική-εξελίξιμη και όχι στατική, πολυσυλλεκτική και όχι περιορισμένη από κάποιο συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης, σχεσιακή και ταυτόχρονα εστιασμένη στις εσωτερικές διεργασίες και χρήσιμη, καθώς είναι άμεσα αξιοποιήσιμη στη θεραπευτική σχέση.

Διαβάστε περισσότερα:

Μπαφίτη, Τ. (2009). Το συνθετικό μοντέλο συστημικής διάγνωσης και η αξιοποίησή του στην ψυχοθεραπεία. Τ.Μπαφίτη, Γ.Καλαρρύτη(Επιμ.), *Συστημική προσέγγιση: Θεωρήσεις & Εφαρμογές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ

Η διάρκεια της εκπαίδευσης είναι 2 έτη, με συχνότητα 4 δίωρα μαθήματα το μήνα. Σύνολο ωρών για τα 2 έτη 140 ώρες.

Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

(i) Εκπαίδευση στην χορήγηση και βαθμολόγηση των ψυχοτεχνικών μέσων:

1. Λήψη ιστορικού και γενεογράμματος
2. Ερωτηματολόγιο συμπλήρωσης προτάσεων
3. T.A.T. (Thematic Apperception Test)
4. Rorschach Test
5. MMPI-2 τεστ προσωπικότητας (Minnesota Multiphasic Personality Inventory)

(ii) Εκπαίδευση στους βασικούς άξονες ανάλυσης των δεδομένων από τα παραπάνω ψυχομετρικά μέσα, ώστε να προκύπτει μια ολοκληρωμένη και συνεκτική εικόνα του εξεταζόμενου, η οποία περιλαμβάνει: α) τη διαγνωστική ταξινόμηση του εξεταζόμενου β) τη δυναμική των σχέσεων στη γονεϊκή οικογένεια του εξεταζόμενου και το ρόλο του σε αυτήν γ) την αντίληψή του για τις σχέσεις με τους άνδρες και τις γυναίκες ε) την αντίληψη για τον εαυτό του στ) προγνωστικές υποθέσεις ζ) ψυχοθεραπευτικές προτάσεις

(iii) Εκπαίδευση στη σύνταξη της ψυχολογικής αναφοράς

(iv) Εποπτεία στη χορήγηση και βαθμολόγηση των τεστ και στη σύνταξη τουλάχιστον τριών ψυχολογικών αναφορών

(v) Μελέτη επιλεγμένης συλλογής άρθρων επιστημονικών περιοδικών σε μορφή PDF και πρόσβαση στην ηλεκτρονική βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

I. Αξιολόγηση του ειδικευόμενου

- (i) Παρουσίες. Προκειμένου οι ειδικευόμενοι να προχωρήσουν από το ένα έτος στο άλλο θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει συστηματικά όλα τα μαθήματα (τουλάχιστον 80% των ωρών για κάθε ένα αντικείμενο).
- (ii) Εργασίες. Χορήγηση και βαθμολόγηση τριών τουλάχιστον ολοκληρωμένων διαγνωστικών διαδικασιών και ικανοποιητική σύνταξη των αντίστοιχων ψυχολογικών αναφορών.
- (iii) Διεργασία συνεχούς αξιολόγησης και ανατροφοδότησης ειδικευόμενου από την εκπαιδύτρια και επόπτρια, αλλά και από την εκπαιδευτική ομάδα στα πλαίσια της εποπτείας.
- (iv) Συμπλήρωση έντυπου αξιολόγησης προσωπικής πορείας από τον ειδικευόμενο. Περιλαμβάνει αξιολόγηση βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων επάρκειας (βλ. παρακάτω).
- (v) Συμπλήρωση έντυπου αξιολόγησης του ειδικευόμενου από την εκπαιδύτρια και επόπτρια. Περιλαμβάνει αξιολόγηση βάσει συγκεκριμένων επάρκειας (βλ. παρακάτω).

Κριτήρια Επάρκειας:

1. Επαρκής κατανόηση της βιβλιογραφίας γύρω από την ψυχοπαθολογία και την ταξινόμηση των ψυχικών διαταραχών
2. Επαρκής κατανόηση της αναπτυξιακής πορείας ατόμων, διαφόρων μορφών οικογένειας και κοινωνικών συστημάτων
3. Σεβασμός και έμπρακτη αποδοχή στην κλινική πράξη της διαφορετικότητας των ατόμων.
4. Δυνατότητα επεξεργασίας και κριτικής σκέψης που αφορά θεωρητικά πλαίσια σχετικά με την κλινική διάγνωση.
5. Δυνατότητα κατανόησης και σύγκρισης διαφορετικών προσεγγίσεων στη διάγνωση.
6. Αναγνώριση της σημασίας και της επιρροής των ευρύτερων συστημάτων και δυνατότητα αξιοποίησης αυτής της οπτικής στην διάγνωση
7. Επαρκής ικανότητα στη διαγνωστική ταξινόμηση του εξεταζόμενου
8. Επαρκής ικανότητα κατανόησης της δυναμικής των σχέσεων στη γονεϊκή οικογένεια του εξεταζόμενου και το ρόλο του σε αυτήν, καθώς και την αντίληψή του για τις σχέσεις

με τους άνδρες και τις γυναίκες αλλά και την αντίληψη για τον εαυτό του

9. Δυνατότητα διατύπωσης προγνωστικών υποθέσεων και ψυχοθεραπευτικών προτάσεων

10. Επαρκής αξιοποίηση της εποπτείας

11. Ικανότητα δημιουργικής συνεργασίας με συναδέλφους και συμμετοχής σε ομαδικές διαδικασίες.

12. Ικανότητα αυτό-αξιολόγησης και ύπαρξη ισχυρού κινήτρου για προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη και δια βίου μάθηση.

13. Αποτελεσματική αξιοποίηση του εαυτού και αναγνώριση 'τυφλών σημείων' στην ψυχολογική εργασία. Αναπτυγμένη ικανότητα αναστοχασμού.

14. Δυνατότητα αποτελεσματικής οργάνωσης εργασιακών και εκπαιδευτικών υποχρεώσεων, καθώς και ικανοποιητική διαχείριση κοινωνικών σχέσεων που αφορούν το επάγγελμα.

15. Δυνατότητα παρουσίασης της διαγνωστικής διαδικασίας προφορικά και γραπτά σε συναδέλφους και άλλους επαγγελματίες

16. Γνώση και σεβασμός του κώδικα δεοντολογίας

II. Αξιολόγηση του προγράμματος από τους ειδικευόμενους

(i) Συμπλήρωση εντύπου σχολίων και προτάσεων για βελτίωση του προγράμματος από τους ειδικευόμενους

(ii) Διεργασία συνεχούς αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των εκπαιδευτών και εποπτών από τους ειδικευόμενους στα πλαίσια της εκπαίδευσης και της εποπτείας

E. ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Ο προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης και των δύο κύκλων είναι τα τρία έτη και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη συνολικά.

ΣΤ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Η επιτυχής ολοκλήρωση του τριετούς κύκλου της ειδίκευσης οδηγεί στη χορήγηση πιστοποιητικού με τίτλο **«Κλινικό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συστημική Διάγνωση»**.

Z. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

(i) Κριτήρια Εισαγωγής.

Πτυχίο στην ψυχολογία σε αναγνωρισμένο ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Το Ινστιτούτο δεσμεύεται από τον κώδικα δεοντολογίας του στην αποφυγή διακρίσεων που αφορούν την καταγωγή, την εθνικότητα, το χρώμα, το φύλο, τη θρησκεία, τη σωματική υγεία και τη σεξουαλική προτίμηση στην προσφορά ευκαιριών ειδίκευσης.

(ii) Αιτήσεις

Οι αιτήσεις εξετάζονται το Σεπτέμβριο κάθε έτους. Εφόσον πληρούν τα τυπικά προσόντα, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται τηλεφωνικά σε συνέντευξη για περαιτέρω αξιολόγηση. Παρακαλούμε να έχετε μαζί σας :

- Συμπληρωμένη αίτηση (διατίθεται ηλεκτρονικά)
- Δυο συστατικές επιστολές,
- Φωτοαντίγραφα πτυχίων και βεβαιώσεων για όσα αναφέρετε στην αίτηση,
- Φωτογραφία (στο μέγεθος διαβατηρίου).

H. ΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση διεξάγεται στο Ινστιτούτο κάθε εβδομάδα, Παρασκευή 15.00-17.00.

Θ. ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Στα διδάκτρα συμπεριλαμβάνεται το εκπαιδευτικό υλικό. Επικοινωνήστε με τη γραμματεία για περισσότερες πληροφορίες.

I. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Η διαγνωστική διαδικασία για ενήλικες εμπλουτίζεται με δύο ακόμη διαγνωστικά σεμινάρια, τα οποία μπορεί να παρακολουθήσει κάποιος ως συμπληρωματικά στο βασικό κορμό της διαγνωστικής διαδικασίας ή ως αυτόνομα.

α) Διαγνωστικές διαδικασίες για μαθησιακές και συναισθηματικές δυσκολίες σε παιδιά (βλ. σεμιναρίων για το 2011-2012).

Διάρκεια: 40 ώρες

Περιεχόμενο: εκπαίδευση σε σταθμισμένα τεστ και διαδικασίες για τη μαθησιακή αξιολόγηση και προβολικά τεστ κλίμακες και διαδικασίες για τη διάγνωση της ψυχολογικής λειτουργίας του παιδιού.

Το σεμινάριο καλύπτει την ακόλουθη θεματολογία: Μαθησιακή αξιολόγηση: προϋποθέσεις, διαδικασίες, παράμετροι

- Μέσα ανίχνευσης λοιπών μαθησιακών δεξιοτήτων
- Μαθησιακή αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου
- Ομαδικές αξιολογήσεις μαθητών
- Α'-τεστ: ανιχνευτική δοκιμασία σχολικής ετοιμότητας
- ΜέταΦων τεστ: τεστ μεταφωνολογικής ανάπτυξης και αναγνωστικής ετοιμότητας ως προς τη φωνολογική επίγνωση
- Αθηνά τεστ διάγνωσης δυσκολιών μάθησης
- C.A.T.: προβολικό τεστ ανίχνευσης συναισθηματικών δυσκολιών
- Τεστ ιχνογράφησης για την αξιολόγηση νοητικών και συναισθηματικών παραγόντων (House – Tree – Person, Goodenough – Harris, ζωγραφική)

Το σεμινάριο απευθύνεται μόνο σε ψυχολόγους

β) Διαγνωστική αξιολόγηση της δυναμικής της λειτουργικότητας της οικογένειας:

Διάρκεια: 40 ώρες

Περιεχόμενο: εκπαίδευση στα τεστ οικογενειακής λειτουργικότητας π.χ. the Beavers Systems Model of Family Functioning, Circumplex Model of Marital and Family Systems, The McMaster Approach to Families: theory, assessment, treatment and research και άλλων διαγνωστικών διαδικασιών για την οικογένεια.

Το σεμινάριο αυτό απευθύνεται σε όλους τους ειδικούς της ψυχικής υγείας